

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025/2026-2026/2027***(skrajne daty)*

Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Wpływ turystyki na funkcjonowanie ekosystemów wodnych
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy (HiZŚW)
Język wykładowy	j. polski
Koordynator	prof. dr hab. Krzysztof Kukuła
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	prof. dr hab. Krzysztof Kukuła dr hab. Aneta Bylak, prof. UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2	10								1

1.2. Sposób realizacji zajęć☒ zajęcia w formie tradycyjnej☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku),**

wykład: zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Posiadanie wiedzy z zakresu geografii, botaniki, zoologii i ekologii.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Przekazanie pogłębionej wiedzy dotyczącej antropogenicznych przyczyn degradacji środowisk wodnych, ze szczególnym uwzględnieniem ruchu turystycznego.
C2	Kształtowanie postawy ukierunkowanej na podejmowanie działań zmierzających do ograniczania negatywnych skutków turystyki w odniesieniu do ekosystemów wodnych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student charakteryzuje oddziaływanie turystyki na ekosystemy wodne	K_Wo1
EK_02	wskazuje zagrożenia ekosystemów wodnych wynikające z rozwoju turystyki i rozbudowy infrastruktury turystycznej korzystając z adekwatnej literatury	K_Wo3 K_Wo4
EK_03	odpowiedzialnie prezentuje postawę ukierunkowaną na podejmowanie działań zmierzających do ograniczania negatywnych skutków turystyki w odniesieniu do ekosystemów wodnych.	K_Ko4

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Główne formy turystyki związanej ze środowiskiem wodnym: rozmieszczenie geograficzne, zróżnicowanie przestrzenne, interakcje człowiek-środowisko wodne.
Turystyka wędkarska jako szczególny rodzaj turystyki oddziałującej na stan zachowania fauny wodnej i jej siedlisk, oraz stan ekologiczny ekosystemów wodnych.
Zagrożenia środowisk wodnych wynikające z turystyki lądowej i powietrznej (w tym wpływ na jakość wody, stan zachowania siedlisk, zakłócenia żerowania i rozrodu zwierząt wodnych, wyczerpywanie zasobów) oraz sposoby ich zapobiegania/minimalizowania.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium	W
EK_02	kolokwium, wypowiedzi ustne	W
EK_03	wypowiedzi ustne	W

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ocena z przedmiotu ustalana w oparciu o ocenę z pisemnego kolokwium zaliczeniowego z pytaniami otwartymi.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się. O ocenie z kolokwium decyduje procent, jaki stanowi liczba punktów uzyskanych, w stosunku do możliwej maksymalnej liczby punktów: dst 51-60%, dst plus 61-70%, db 71-80%, db plus 81-90%, bdb 91-100%.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	10
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	8
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	10
SUMA GODZIN	28
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Weiner J. 2003. Życie i ewolucja biosfery. PWN, Warszawa.

Allan D.J.: Ekologia wód płynących. PWN, Warszawa 1998.

Lampert W., Sommer U.: Ekologia wód śródlądowych. PWN, Warszawa 2001

Symonides E. Ochrona przyrody. WUW, Warszawa 2014.

Literatura uzupełniająca:

Brylińska M.: Ryby słodkowodne Polski. PWN, Warszawa 2001.

Załachowski W.: Ryby. Zwierzęta świata. PWN, Warszawa 1992.

Górecki A, Zemanek B.: Bieszczadzki Park Narodowy - 40 lat ochrony. Bieszczadzki Park Narodowy, Ustrzyki Górne 2016.

Dyrz A., Werpachowski C. Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. PBN, Osowiec-Twierdza 2005.

Kukuła K., Bylak A. 2016. Ryby. W: Górecki A., Zemanek B. (red.). Bieszczadzki Park Narodowy – 40 lat ochrony. Wyd. Bieszczadzki Park Narodowy, Ustrzyki Dolne: 273–278.

Bylak A., Kukuła K. 2015. Fauna wodna potoków karpackich: cenne gatunki i zespoły. Pro Carpathia, Rzeszów, 195 ss.

Kukuła K., Bylak A. 2015. Problematyka zagrożeń środowiska wodnego generowanych przez zabudowę hydrotechniczną. W: Kukuła K., Reszel R. (red.). Ochrona środowiska na studiach przyrodniczych. Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów: 197–208.

Bylak A., Kukuła K. 2015. Ichtyofauna Bieszczadzkiego Parku Narodowego: skład gatunkowy, struktura i zagrożenia. Roczniki Naukowe PZW 28: 27–42.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej